

Leerlijn leerplandoelen 2^e graad Bedrijf en organisatie naar 3^e graad Bedrijfsorganisatie

Leerplan bedrijfseconomie 2 ^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2 ^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3 ^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 1 De leerlingen handelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ In teamverband ✓ Kwaliteitsbewust ✓ Economisch en duurzaam ✓ Veilig, ergonomisch en hygiënisch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Leerlingen leren op een aangename manier te communiceren met elkaar en afspraken te respecteren (onderlinge afspraken, schoolreglement, afspraken met externe partijen) in het kader van een project, event, bedrijfsbezoek ... ✓ Kwaliteitsbewust handelen uit zich in zorgvuldig werken, het hebben van aandacht voor details, het controleren van het eigen werk op fouten, het voortdurend reflecteren en zich bijsturen met het oog op het bereiken van de verwachte kwaliteit. Je kan dat zowel op het niveau van het proces als op het product (bv. LPD 14, 20, 21, 24 ...) 	<p>LPD 1 De leerlingen handelen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ In teamverband (organisatiecultuur, communicatie, procedures); ✓ Kwaliteitsbewust ✓ Economisch en duurzaam ✓ Veilig, ergonomisch en hygiënisch 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De delen van dit leerplandoel kunnen als onderbouwend doel opgenomen worden in bepaalde leerplandoelen. Zo uit kwaliteitsbewust handelen zich in zorgvuldig werken, het hebben van aandacht voor details, het controleren van het eigen werk op fouten, het voortdurend reflecteren en zich bijsturen met het oog op het bereiken van de verwachte kwaliteit. Je kan dat zowel op het niveau van het proces als op het product nastreven. ✓ Leerlingen leren op een respectvolle en aangename manier te communiceren met elkaar en afspraken te respecteren (onderlinge afspraken, schoolreglement, afspraken met externe partijen) in het kader van werkplekleren: bedrijfsbezoeken, gastsprekers, ... ✓ Inoefenen in taken tijdens stages.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 4+ De leerlingen verklaren hoe ondernemingen door inzet van productiefactoren toegevoegde waarde en welvaart creëren.</p> <p>LPD 3 De leerlingen bepalen grafisch de individuele en collectieve vraagcurve.</p> <p>LPD 5 De leerlingen bepalen grafisch de individuele en collectieve aanbodcurve</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Je kan aan de hand van een bedrijfskolom de afgelegde weg van een product schematisch voorstellen en hoe verschillende ondernemingen telkens waarde toevoegen. De toegevoegde waarde laat toe dat ondernemingen hun ingezette productiefactoren kunnen vergoeden. Vanuit een macro-economisch perspectief kan je het begrip toegevoegde waarde in verband brengen met het Bruto Binnenlands Product. Een verdieping van de economische aggregaten komt aan bod in de 3de graad. ✓ Het grafisch afleiden van de individuele vraagcurve start met het optimaal keuzegedrag van de consument als samenspel van preferenties, inkomen en prijzen. Het is raadzaam om je te beperken tot twee goederenbundels. De leerlingen berekenen op basis van gegeven prijzen en het besteedbare inkomen welke combinaties van goederen kunnen aangeschaft worden in functie van het opstellen van de budgetlijn. ✓ Bij het grafisch afleiden van de collectieve aanbodcurve is het aangewezen om de aanbodcurven van slechts twee producenten horizontaal te sommeren. 	<p>LPD 3 De leerlingen lichten de samenstelling van het bruto binnenlands product vanuit productiebenadering toe.</p> <p>LPD 6 De leerlingen analyseren de prijsvorming bij volkomen concurrentie.</p> <p style="text-align: center;">★ Prijselasticiteit</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De economische kringloop illustreert dat het bbp kan verklaard worden vanuit drie benaderingen: de productie-, de inkomens- en bestedingsbenadering. Bij dit leerplandoel focus je op de productiebenadering. Om de prijsevolutie buiten beschouwing te laten maak je een onderscheid tussen het nominaal (tegen lopende prijzen) en reëel (tegen constante prijzen) bbp. ✓ Bij het grafisch afleiden van de collectieve aanbodcurve is het aangewezen om de aanbodcurven van slechts twee producenten horizontaal te sommeren. ✓ Bij het opstellen van vraag- en aanbodschemata's denk je best aan het gebruik van een rekenblad.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 6 + De leerlingen verklaren de samenhang tussen kernactiviteiten, ondersteunende activiteiten en managementactiviteiten in een onderneming op basis van bedrijfsprocessen.</p> <p>LPD 8 De leerlingen analyseren de documentenstroom tussen de afdelingen aankoop, verkoop, magazijn en facturatie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Het is belangrijk processen te begrijpen in de algemene context van ERP (<u>Enterprise Resource Planning</u>): met ERP software worden bedrijfsprocessen immers geautomatiseerd. Zo kunnen gegevens van verschillende afdelingen zoals aankoop, verkoop, logistiek en administratie met elkaar gekoppeld worden zodat de onderliggende processen efficiënter verlopen. In de derde graad gaan de leerlingen met ERP software aan de slag en komt deze samenhang nog meer tot leven. ✓ In functie van de documentenstroom dienen de leerlingen eerst inzicht te krijgen in de verschillende stappen van het aankoop- en verkoopproces en de betrokken afdelingen. Daarbij mag de samenhang tussen de afdelingen niet uit het oog verloren worden. ✓ Voor het analyseren van de documentenstroom kan je eventueel didactische software inzetten. 	<p>LPD 14 De leerlingen volgen de goederen- en informatiestroom op binnen een ERP omgeving.</p> <p>LPD 14 De leerlingen volgen de goederen- en informatiestroom op binnen een ERP omgeving.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Het is zinvol om de voordelen en functionaliteiten van een ERP systeem in kaart te brengen. Vaak gebruikte functionaliteiten zijn in- en verkoop, productieplanning, voorraad- en personeelsbeheer. Leerlingen gaan vervolgens zelf aan de slag met een ERP pakket. Een geleidelijke aanpak is aangewezen, zo kan je starten met het registreren van een verkooporder wat leidt tot het maken van pakbon, zendnota en verkoopfactuur. ✓ Dit leerplandoel zie je in samenhang met andere doelen, zo biedt ERP software kansen voor het aanmaken en opvolgen van personeelsdossiers en het personeelsbestand (LPD 44). ✓ Je hebt best aandacht voor de taken en rechten van de gebruikers, dat is een belangrijke vereiste om goed gebruik te maken van ERP software. Welke taken voeren medewerkers van de dienst Financiën en administratie uit en welke informatiebehoefte en mogelijkheden in de ERP software horen daarbij? ✓ Je kan het gebruik van ERP software koppelen aan werkvormen zoals een ondernemend project.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 9 De leerlingen vergelijken courante ondernemingsvormen op basis van aansprakelijkheid, administratie en fiscaliteit.</p> <p>LPD 11 De leerlingen leggen de werking van het btw-systeem uit en situeren roosters m.b.t. aan- en verkoopverrichtingen in de btw-aangifte.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De keuze voor een ondernemingsvorm is belangrijk in functie van het beperken van het financiële risico: kiest een ondernemer voor een eenmanszaak, dan impliceert dit een onbeperkte aansprakelijkheid. De keuze voor een NV of BV (dat zijn de meest voorkomende vennootschapsvormen) levert het voordeel van beperkte aansprakelijkheid op. Ook op fiscaal vlak zijn er verschillen, wat in de 3de graad wordt uitgediept. ✓ Het is belangrijk de leerlingen erop te wijzen dat de btw een verbruiksbelasting is waarbij de finale consument (de belastingdrager) de belasting betaalt over de toegevoegde waarde die gecreëerd wordt vanaf de eerste producent tot de finale consument. Dat principe kan je aan de hand van een eenvoudige bedrijfskolom illustreren. ✓ Je kan wijzen op het feit dat de btw-aangifte maandelijks of per kwartaal kan ingediend worden. 	<p>LPD 15 De leerlingen vergelijken fiscale regels voor een eenmanszaak en vennootschap op basis van grondslag, de progressiviteit van de belasting en voorafbetalingen.</p> <p>LPD 20 De leerlingen lichten aspecten van de btw-reglementering toe.</p> <p>★ Doel en modaliteiten van de periodieke btw-aangifte Het btw-rekeninguittreksel Jaarlijkse lijst van btw-belastingplichtige afnemers Btw-opgave</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In een eenmanszaak vallen inkomsten onder de personenbelasting, vennootschappen betalen vennootschapsbelasting op de winst die ze boeken. ✓ De personenbelasting is een progressieve inkomstenbelasting geheven op het totale netto-inkomen. Het Wetboek van de inkomstenbelastingen bepaalt elk jaar de fiscale grensbedragen. Zo kunnen de leerlingen de progressiviteit van de belasting aan de hand van een eenvoudige casus duiden. ✓ De vennootschapsbelasting wordt geheven op de niet-uitgekeerde winsten, verworpen uitgaven en de uitgekeerde dividenden aan de aandeelhouders. In dat verband maak je best het onderscheid tussen de boekhoudkundige en fiscale winst. ✓ In principe moet de periodieke btw-aangifte altijd op elektronische wijze worden ingediend. Hier leg je de link met LPD 29 waarbij de elektronische aangifte met behulp van boekhoudsoftware gebeurt. ✓ Het is raadzaam ook aandacht te besteden aan de regels in verband met werken in onroerende staat en handel met het buitenland (intracommunautaire verwerving en levering, import en export).

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 12 De leerlingen maken geautomatiseerde verkoopfacturen en uitgaande creditnota's.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In functie van het opstellen van deze documenten houden de leerlingen rekening met de wettelijke verplichtingen. Je kan ook wijzen op het belang van het opnemen van algemene verkoopsvoorwaarden om latere discussies met de klant te vermijden. ✓ Bij het opstellen van verkoopdocumenten is het aangewezen om rekening te houden met de toepassing van meerdere btw-tarieven, handels- en financiële korting, kosten en terugstuurbare verpakking. ✓ Je kan je denken aan het gebruik van een rekenblad waarbij leerlingen gericht formules en functies inzetten om commerciële documenten op een efficiënte manier op te stellen. Zo verschijnen klantgegevens (naam, adres, btw-nummer ...) en productinformatie (omschrijving, eenheidsprijs, btw-tarief ...) automatisch bij het ingeven van de klant- of artikelcode door te werken met de functie verticaal zoeken. Andere gegevens kunnen automatisch worden verwerkt met de datum- en (geneste) ALS-functie. Ook het afronden van getallen kan efficiënt gebeuren met behulp van functies. 	<p>LPD 22 De leerlingen genereren verkoopfacturen en uitgaande creditnota's.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In de derde graad genereren de leerlingen verkoopfacturen en creditnota's met behulp van software, dat kan zowel met boekhoud- als ERP software.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 14 De leerlingen voeren de administratieve voorbereiding van de boekhoudkundige registratie uit.</p> <p>LPD 15 De leerlingen registreren aankoop- en verkoopverrichtingen.</p> <p>LPD 13 De leerlingen passen de techniek van dubbel boekhouden toe vanuit inzicht in de betekenis en de structuur van de balans en resultatenrekening.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Het is belangrijk de leerlingen te wijzen op het verplichte gebruik van de minimumindeling van het algemeen rekeningstelsel en het feit dat ondernemingen die kunnen aanpassen aan hun noden. ✓ Het is raadzaam om voldoende aandacht te besteden aan het doeltreffend opzoeken van rekeningen in het MAR wat inzicht in de indeling van klassen, groepen en rekeningen vergt. ✓ Wat betreft de aankoopverrichtingen is het belangrijk een onderscheid te maken tussen handelsgoederen, diensten en diverse goederen en investeringsgoederen. Wat betreft de verkoopverrichtingen is het raadzaam je te beperken tot de verkoop van handelsgoederen. ✓ In functie van het boeken van facturen en creditnota's ontlede de leerlingen deze documenten om ze vervolgens boekhoudkundig te beredeneren door middel van een redeneerschema. Het is belangrijk dat de leerlingen inzicht verwerven in de boekhoudtechniek. ✓ De leerlingen hanteren bij elke registratie een boekhoudredenering: aan de hand van een verantwoordingsstuk wordt bepaald over welke soort verrichting het gaat, welke elementen actief, passief, kost of opbrengst zijn en of ze vermeerderd of verminderd worden. 	<p>LPD 21 De leerlingen bereiden de boekhoudkundige registratie en btw-aangifte voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verantwoordingsstukken analyseren en controleren op hun onderlinge overeenstemming • coderen volgens het Minimum Algemeen Rekeningenstelsel • bedragen situeren in de roosters van de btw-aangifte <p>LPD 21 De leerlingen bereiden de boekhoudkundige registratie en btw-aangifte voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verantwoordingsstukken analyseren en controleren op hun onderlinge overeenstemming • coderen volgens het Minimum Algemeen Rekeningenstelsel • bedragen situeren in de roosters van de btw-aangifte 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In de derde graad bekwamen de leerlingen zich in de registratie van aan- en verkoopdocumenten met betrekking tot binnen- én buitenlandse verrichtingen.

Leerplan bedrijfseconomie 2e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 16 De leerlingen registeren financiële verrichtingen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De moeilijkheidsgraad van de betalingen en inningen van facturen kan je opbouwen: zo kan je eerst facturen zonder financiële korting aan bod laten komen, in een later stadium met verrekening van de creditnota en financiële korting enz. ✓ In functie van de registratie van financiële verrichtingen is het belangrijk dat de leerlingen eerst de financiële documenten (bankafschriften en kasdocumenten) beredeneren. ✓ Je kan ook denken aan de registratie van een financiering van een investeringsgoed (in samenhang met LPD 15), overdrachten tussen kas en bank. 	<p>LPD 21 De leerlingen bereiden de boekhoudkundige registratie en btw-aangifte voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • verantwoordingsstukken analyseren en controleren op hun onderlinge overeenstemming • coderen volgens het Minimum Algemeen Rekeningenstelsel • bedragen situeren in de roosters van de btw-aangifte 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Betalingen en inningen van binnen- en buitenlandse aan- en verkopen in Euro en vreemde valuta mogen hierbij niet uit het oog worden verloren.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 17 De leerlingen sluiten het boekjaar af met inbegrip van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inventarisverrichtingen • raming winstbelasting, resultaatbepaling en boekhoudkundige verwerking • opmaak jaarrekening. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Wat betreft de inventarisverrichtingen denk je aan afschrijvingen, voorraadwijziging en de aanpassing van schulden op meer dan één jaar. ✓ De raming van de winstbelasting gebeurt best op basis van een opgegeven (gemiddeld) belastingtarief. ✓ Bij de verwerking van het resultaat is het raadzaam je te beperken tot het uitkeren en/of overdragen van de winst. 	<p>LPD 30 De leerlingen sluiten het boekjaar af en stellen de jaarrekening op.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ De afsluiting van het boekjaar impliceert het uitvoeren van inventarisverrichtingen en het bepalen en verwerken van de winstbelasting en het resultaat. ✓ Wat betreft de inventarisverrichtingen kan je onder meer denken aan afschrijvingen van materiële vaste activa, voorraadwijzigingen, aanpassingen van schulden op meer dan één jaar en overlopende rekeningen (bv. toe te rekenen kosten). ✓ De raming van de winstbelasting gebeurt best op basis van een opgegeven (gemiddeld) belastingtarief. ✓ Bij de verwerking van het resultaat is het raadzaam je te beperken tot het uitkeren en/of overdragen van de winst met aandacht voor het aanleggen van wettelijke reserves. ✓ Ook in het boekhoudpakket wordt het boekjaar afgesloten en de start van het nieuwe boekjaar voorbereid.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 18 De leerlingen beheren klanten- en leveranciersbestanden met behulp van software.</p> <p>LPD 20 De leerlingen stellen een vacature op aan de hand van een eenvoudig aangereikt functieprofiel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In functie van het beheer van klanten- en leveranciersbestanden kunnen de leerlingen efficiënt gegevens toevoegen, wijzigen en verwijderen in tabellen. ✓ Rekrutering start met de bepaling van de doelgroep, het opstellen van de rekruteringsboodschap en de keuze van een geschikt rekruteringskanaal. Je kan volgende kanalen onder de aandacht brengen: personeelsadvertentie via media, e-recruitment (website, jobsite, sociale netwerksite), jobbeurs, wervings- en selectiebureau en publieke bemiddelingsdiensten zoals de VDAB, Selor. Inzicht in de relatie doelgroep – rekruteringskanaal is hier op zijn plaats. ✓ Bij de realisatie van dit leerplandoel reik je best een eenvoudig functieprofiel aan: op basis van een functiebeschrijving en bijhorende competenties (kennis, vaardigheden en persoonlijke kwaliteiten) stellen de leerlingen een vacature op. Ze hebben aandacht voor de inhoudelijke structuur: voorstelling organisatie, functietitel, inhoud/situering/omkadering van de functie, aanbod, profiel en contactgegevens. Bij de realisatie van dit leerplandoel kan je denken aan een vacature voor studentenwerk. 	<p>LPD 24 De leerlingen beheren klanten- en leveranciersdossiers met inbegrip van de boekhoudkundige verwerking van dubieuze debiteuren.</p> <p>LPD 34 De leerlingen maken een wervende vacature op basis van een aangereikt functieprofiel.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Het beheer van klanten- en leveranciersbestanden en opvolgen van betalingen en inningen doe je met behulp van boekhoudsoftware. ✓ In de derde graad bouw je daarop verder en kan je werken met een complexer functieprofiel. Daarbij hebben leerlingen aandacht voor de identiteit van de werkgever (cf. employer branding – LPD 13), huisstijl, wettelijke bepalingen, het gekozen rekruteringskanaal, lay-out, scanbaarheid enz. ✓ Bij dit doel heb je best aandacht voor het digitaliseren van rekruterings- en wervingsprocessen: vacatures worden gecommuniceerd via de bedrijfswebsite, informatie van gekozen kandidaten wordt geïntegreerd in de HR-module van ERP software ...

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 21 De leerlingen stellen een curriculum vitae en motivatieboodschap met betrekking tot een vacature voor studentenwerk op.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Het is zinvol om de leerlingen te wijzen op een goede afstemming van de motivatie en CV op de functie waarvoor er gesolliciteerd wordt. ✓ Wat betreft het curriculum vitae hebben de leerlingen aandacht voor de inhoudelijke structuur waarbij persoonlijke gegevens, profiel, studies, opleidingen, ervaring, talenkennis, computerkennis en vaardigheden (professionele, persoonlijke) zeker aan bod komen. ✓ Een motivatieboodschap kan via een brief maar ook op andere manieren worden overgemaakt. Leerlingen op een creatieve manier tewerk gaan via een videoboodschap, elevator pitch ... ✓ Bij het opstellen van een motivatiebrief en CV met een tekstverwerker is er aandacht voor de basisprincipes van lay-out, het functioneel gebruik van sjablonen, tabellen, het integreren en positioneren van afbeeldingen, het gebruik van tabs. 	<p>LPD 35 De leerlingen voeren een preselectie uit op basis van curricula vitae en motivatieboodschappen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In een eerste fase voeren de leerlingen een selectie uit op basis van diploma, ervaring, opleiding ... Indien er onduidelijkheden zijn volgt een (telefonische) screening aan de hand van een standaardvragenlijst. Hierin kunnen aspecten zoals beweegreden, het specificeren van kennis (bv. talenkennis) en competenties, professionele mobiliteit, andere sollicitaties, opzegtermijn, loonverwachtingen enz. aan bod komen.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 24 De leerlingen voeren een loonberekening uit voor een student, arbeider en bediende met inbegrip van RSZ bijdragen en bedrijfsvoorheffing.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In verband met de berekening van de sociale zekerheidsbijdrage voor werknemers is het essentieel het onderscheid te duiden tussen arbeider en bediende. Dat kan je linken aan de verschillende arbeidsovereenkomsten die aan bod komen in LPD 23. ✓ Bij dit leerplandoel heb je ook aandacht voor de totale loonkost. ✓ Je kan eventueel gebruik maken van een rekenblad om deze berekeningen uit te voeren met behulp van relatieve en absolute celadressering. 	<p>LPD 43 De leerlingen controleren en voeren berekeningen van nettolonen, uitkeringen en premies uit.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ In verband met de loonberekening is het raadzaam om leerlingen zelf het nettoloon voor een arbeider en bediende te laten berekenen met aandacht voor sociale en fiscale inhoudingen. De berekening van de bedrijfsvoorheffing is sterk gelinkt aan de basisregels van de personenbelasting (LPD 15). Je vertrekt daarvoor best van eenvoudige casussen met aandacht voor algemeen toegepaste verminderingen (beroepskosten, werkbonus, gezinssituatie). Voor de controle en berekening van iets complexere situaties is het gebruik van online simulatietools aangewezen, deze worden ter beschikking gesteld door sociale secretariaten. Zo kan je ook de impact van extralegale voordelen in kaart brengen zoals de tegemoetkoming voor woon-werkverkeer, fietsvergoeding, maaltijdcheque of groepsverzekering. ✓ Bij premies kan je denken aan het berekenen van een eindejaarspremie of groeipakket, ook daarvoor is het gebruik van online simulatietools aangewezen. ✓ Wat betreft de uitkeringen kan je denken aan de berekening van een werkloosheids-of ziekte-uitkering. De basisprincipes voor het berekenen van deze premies kan je op websites van vakbonden en ziekenfondsen vinden. In functie van haalbaarheid vertrek je ook hier van eenvoudige casussen.

Leerplan bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Wenken bedrijfseconomie 2^e graad Bedrijf en organisatie	Leerplan 3^e graad Bedrijfsorganisatie	Wenken 3de graad Bedrijfsorganisatie
<p>LPD 27 + De leerlingen illustreren het belang van marketing aan de hand van een klantgeoriënteerde marketingmix.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Marketing betreft alle activiteiten die gerelateerd zijn aan het verkopen van een product of dienst. Net zoals bij het verkoopproces draait bij marketing alles om de klant. Marketing behoort net zoals verkoop tot de kernactiviteiten van een onderneming waarbij het opbouwen van een relatie met de klant in functie van het creëren van waarde voor deze klant centraal staat. ✓ Je kan de leerlingen wijzen op het feit dat marketing veel meer is dan reclame alleen: dat kan je aan de hand van de marketingmix illustreren. Daarvoor kan je best het klantgeoriënteerde C-model hanteren, gebaseerd op de 4 C's van Customer, Cost, Convenience en Communication waarbij de klant en interactie met de klant centraal staan. 	<p>LPD 12 De leerlingen illustreren hoe een onderneming haar marketingmix samenstelt op basis van haar marketingstrategie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Je kan wijzen op de concurrentiestrategieën van Porter of de klantgerichte marketingstrategie die vertrekt van een grondige klantanalyse. ✓ Vanuit de marketingstrategie ontwerpt de onderneming de marketingmix om de vraag naar zijn producten te beïnvloeden. Daarbij kan je wijzen op de verschuiving van productgedreven naar klantgerichte tot mensgerichte marketing. De klant is veeleisender en bewuster geworden. Bovendien vertrouwt hij meer op de f-factor (friends, families, fans en followers) dan op traditionele marketingcommunicatie. Je kan als leraar inspelen op het persoonlijk keuze- en koopgedrag van leerlingen om deze evolutie in kaart te brengen.